

Portal Województwa Lubuskiego

13 grudnia 1981 - pamiętamy!

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -13 grudnia 2021 godz. 07:29

13 grudnia 1981 roku - dokładnie 40 lat temu Rada Państwa z gen. Wojciechem Jaruzelskim na czele wprowadziła w Polsce Stan Wojenny, który skutkował licznymi ograniczeniami zatrzymaniami i aresztowaniami działaczy opozycji i Solidarności.

- Dziś oddajemy hołd ofiarom stanu wojennego oraz internowanym i represjonowanym walczącym z dyktaturą! 40 lat temu władze PRL wprowadziły stan wojenny łamiąc konstytucję. Chodziło im o stłamszenie wolnościowych ambicji Polaków, zakazano strajków, zgromadzeń, wprowadzono godzinę milicyjną. Pamiętamy! Nie chcemy powrotu tego koszmaru, chcemy Wolnej Polski dla naszych dzieci i wnuków! Dlatego nie możemy zapominać, że wolność, praworządność i samorządność nie są dane raz na zawsze! To wartości, o które trzeba dbać i walczyć każdego dnia – mówi marszałek Elżbieta Anna Polak.

Stan wojenny wprowadzono na mocy podjętej niejednogłośnie uchwały Rady Państwa z dnia 12 grudnia 1981 roku, na wniosek Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego. Pierwszych zatrzymań, które dotyczyły działaczy opozycji i członków „Solidarności”, komunistyczne władze dokonały jeszcze przed północą 12 grudnia. W ciągu pierwszych dni stanu wojennego w blisko 50 ośrodkach w całym kraju internowaniu poddano ok. 5 tys. osób.

MON powołało dziesiątki tysięcy rezerwistów, a MSW wydało rozporządzenie o nakazie zdeponowania broni i amunicji. Zmilitaryzowano wiele instytucji (skierowano do nich 8000 komisarzy wojskowych, w tym 400 do resortów i instytucji centralnych), część strategicznych sektorów gospodarki, takich jak komunikacja, telekomunikacja, energetyka, górnictwo i porty morskie oraz 129 najważniejszych fabryk. Zakazano strajków, zgromadzeń, działalności związkowej i społecznej. Sądy zaczęły działać w trybie doraźnym. Wyłączono komunikację telefoniczną, wprowadzono cenzurę korespondencji. Ograniczono możliwość przemieszczania się wprowadzając godzinę milicyjną (w początkowym okresie od 19:00, następnie od 22:00 do 6:00), jednocześnie zakazano zmiany miejsca pobytu bez uprzedniego zawiadomienia władz administracyjnych. Wstrzymano wydawanie prasy (poza dwiema gazetami rządowymi – „Trybuna Ludu” i „Żołnierz Wolności”, oraz 17 „terenowymi organami komitetów wojewódzkich PZPR”). Zarządzono również wstrzymanie wyjazdów zagranicznych do odwołania (zamknięto granice państwa i lotniska cywilne), a także czasowe zawieszenie zajęć w szkołach i na uczelniach.

Ogłoszenie Stanu Wojennego skutkowało licznymi zatrzymaniami i aresztowaniami działaczy opozycji i Solidarności. W ciągu kilku dni w 49 ośrodkach internowania umieszczono około 5 tys. osób. W ogromnej operacji policyjno-wojskowej użyto w sumie 80 tys. żołnierzy, 30 tys. milicjantów, 1750 czołgów, 1900 wozów bojowych i 9 tys. samochodów. W sumie okresie stanu wojennego internowano ok. 10 tys. osób, a w wyniku postrzałów i pobic zmarło 56 osób.

Stan wojenny zniesiono 22 lipca 1983 roku.